

3.4.4 Dražba jednoho dolaru

Účastníků	10 - 20
Fyzická náročnost	I
Psychická náročnost	IV
Autor	Roman Štěpánek
Počet uvádějících	1 - 2
Čas na realizaci	20 minut
Čas na přípravu	10 minut
Prostředí	místnost, nezávisle na denní či roční době
Rozdělení	libovolně

Cíl

Účastník diskutuje výhody a nevýhody racionální a iracionální volby.

Sdělení

Prohrát můžeme, i když zvítězíme.

Metody

Zážitková pedagogika, aktivizace, přednáška.

[Metody a formy](#)

Klíčové kompetence

- Komunikace v mateřském jazyce je rozvíjena:
 - rozbořením pravidel a průběhu, při kterém účastníci vyjadřují svoje názory a moderovanou diskusí na závěr.
- Matematická schopnost a základní schopnosti v oblasti vědy a technologií jsou rozvíjeny:
 - pozorováním průběhu simulace a zvažováním optimalizace zisku a ztráty,
 - aplikací aritmetických pravidel aukce a vyvozováním pravděpodobného budoucího vývoje aukce.
- Sociální a občanské schopnosti jsou rozvíjeny:

- aktivním nasloucháním a vyjadřováním názoru u moderované diskuse nad tématem racionální a iracionální volby.

Forma a popis realizace

Simulace anglické dražby a hry s nenulovým součtem „Dolarová aukce“; varianta, při níž se draží padesátibodový žeton, ale platí vítězný příhoz i druhý nejvyšší.

Přizpůsobení SVP

Program umožňuje žákům vhled do racionální a iracionální volby a v reflexní části se věnuje zamyšlení nad prožitou situací. Vede je k zobecnění principu a prožitých poznatků a jejich aplikace do reálného života. Žáci hledají odpovědi nad motivací nechat se unést situací, i když je z racionálního hlediska pro ně nevýhodná.

Obsah

Účastníci se zúčastní anglické dražby vedené lektorem, v níž se draží žeton v hodnotě 50 bodů. Mají tak možnost bodového zisku, pokud jejich nabídka bude dostatečně vysoká, aby „přeplatili“ soupeře, ale ještě dostatečně nízká, aby zisk padesátibodového žetonu byl skutečně ziskem. Aukce je ovšem výjimečná tím, že zaplatit musí i hráč, jehož nabídka byla druhá nejvyšší, přestože dražený žeton nezíská (zaplatí tedy za nic).

Hra je variací na „The Dollar Auction game“, jedná se o hru s nenulovým součtem, kdy vítězové aukce mohou být ve skutečnosti prohrávajícími ve hře. Součástí aukce je rozbor hry, reflexe s účastníky a představení teorie racionální a iracionální volby.

Uvedení

Příprava

Příprava této aktivity spočívá především v rekvizitách, které vytvoří atmosféru skutečné aukce - uspořádání místnosti, dražební kladívko a pultík, lektor by měl mít připraven žeton v hodnotě 50 bodů.

Realizace

Uvádějící lektor uvede hru „přivítáním“ účastníků v „aukční síni“ a motivuje účastníky vidinou snadného zisku, například slovy: „Máte nevídanou možnost získat téměř zdarma 50 bodů, tedy žeton v této hodnotě.“

Poté krátce vysvětlí pravidla hry, případně může účastníky odkázat i na jejich vlastní znalosti o

aukcích, doptávat se a upřesňovat.

- Draží se žeton v hodnotě 50 bodů.
- Po vyvolávací ceně, kterou vyvolává lektor, se může kdokoli přihlásit, kdo tuto cenu nabízí (zaplatí). Ostatní, pokud chtějí dražený žeton získat, musejí „přihodit“, nabídnout více tím, že ohlásí (vykřiknou) sumu zvýšenou o příhoz.
- Lektor nabídky vždy opakuje a tak dává najevo, že příhoz bere na vědomí.
- Minimální příhoz je 1 bod.
- Každá nabídka je závazná, je s ní spojena povinnost zaplatit v případě, že se stane nejvyšším příhozem. Účastník s nejvyšší nabídkou získává dražený žeton.
- V této aukci však platí zvláštní pravidlo - zaplatit je povinen i účastník, jehož nabídka se stane druhou nejvyšší. Ten však pouze zaplatí, avšak nezíská nic.
- Aukce končí třemi údery dražebního kladívka a trojitým zopakováním nejvyšší částky, např. „51 bodů poprvé, 51 bodů podruhé, 51 bodů potřetí, prodáno slečně v modrém“.

Hra probíhá podle pravidel. Pokud hru uvádějí dva lektoři, druhý lektor může plnit funkci kontrolora a při vyšších nabídkách kontrolovat „hotovost“ účastníků. Uvádějící lektor by měl udržovat přirozené napětí, vybízet ke zvyšování nabídek, vést aukci aktivně a motivačně. Na konci je třeba vybrat částku nejvyšší nabídky a slavnostně předat padesátibodový žeton, poté stejně slavnostně vybrat částku druhé nejvyšší nabídky.

Uzavření

Na závěr hry je dobré nechat žáky vyjádřit své emoce, je možné, že účastník, který zaplatil druhou nejvyšší nabídku, přišel o většinu svých bodů - žetonů, stejně tak je možné, že výherce pociťuje, že jeho výhra je vlastně ztrátou a tudíž prohrou, protože nabídky zhusta překročí hodnotu draženého žetonu, tedy na konci hry se účastníci snaží již na místo maximalizace zisku spíše minimalizovat ztrátu. Hra by neměla skončit pouhým konstatováním faktu, že nejlepší je se jí vůbec neúčastnit, ale podrobnějším rozбором toho, kdy se ještě může zdát účast výhodná a kdy už se jedná pouze o snahu vyhrát za každou cenu, nebo snahu „neprohrát tolik“. Je možné pokládat účastníkům otázky, co je motivovalo k účasti a jak se na svou motivaci dívají zpětně, kdy si uvědomili, že je další zvyšování nabídky pro ně nevýhodné, jak se k tomu postavili - zda byli schopni svoji účast v ten moment ukončit apod.

Na úplný závěr může lektor krátce představit dolarovou aukci v původní variantě a shrnout problematiku racionální a iracionální volby.

Poznámky

V originální verzi dolarové aukce se doporučuje zákaz domluvy mezi účastníky. Toto vychází z předpokladu, že by se mohli mezi sebou účastníci domluvit na nepřihazování (lépe řečeno jednomu minimálnímu příhozu) již předem před začátkem aukce a výhru si pak rovnoměrně rozdělit. V cílové skupině žáků 6. až 7. tříd záleží na zvážení lektora a odhadu typu skupiny. Pokud je hra uvedena rychle a náležitě motivována lektorem jako možnost snadného zisku, je pravděpodobné, že se soutěživost projeví alespoň u některých členů, a k efektivní dohodě nedojde (dostatečně včas). Pokud se začnou účastníci spojovat do týmů a domlouvat během aukce, která již bude rozjetá, dá to hře naopak novou dynamiku a v některých případech vtáhne i účastníky, kteří by se normálně tak extrovertní aktivity, jako je aukce, nezúčastnili. Hru je pak nutné důkladně rozebrat a reflektovat, vést žáky k diskuzi, čím byli motivováni a kdy došlo ke zlomu racionální a iracionální volby.

Odkazy

- https://cs.wikipedia.org/wiki/Dolarová_aukce
- <https://www.mediate.com/articles/noll1.cfm>
- https://www.researchgate.net/publication/243785064_The_Dollar_Auction_Game_A_Paradox_in_Noncooperative_Behavior_and_Escalation
- <https://www.investopedia.com/terms/d/dollar-auction.asp>

Pomůcky a materiál

Položka	Počet	Popis
Žeton v hodnotě 50 bodů	1	
Dražební kladívko	1	
Kuřík na/se žetony ostatních hodnot	1	
Dražební pultík/stůl	1	

Přílohy

Aktivita nemá přílohy.

From:

<https://mscb.vida.cz/> - **MSCB**

Permanent link:

<https://mscb.vida.cz/skolam/mozkokruh/aktivita/12/3>

Last update: **2020/11/29 03:31**

